

जनस्वास्थ्य तथा वातावरण प्रवर्द्धन केन्द्र

Center for Public Health and Environmental Development

Bridging people with science and technology for healthy living and environmental development

प्रेस विज्ञप्ति

“भूकम्पिय प्रतिरोधात्मक एवं घातक रसायनहरुबाट सुरक्षित पुर्ननिर्माण”

मिति २०७२।१०।२ गते, काठमाण्डौ, अठारौं भूकम्पिय सुरक्षा दिवश र पुनर्निर्माण महा अभियान मनाईरहदा बैसाख १२ गते गएको विनाशकारी भूकम्प र तत्पश्चातका पराकम्पनहरुको प्रभावबाट क्षतिग्रस्त संरचनाहरुको भूकम्पिय प्रतिरोधात्मक एवं घातक रसायनहरु जस्तै ऐस्वेस्टस, लेड, मर्करी आदिबाट सुरक्षित पुर्ननिर्माण आजको आवश्यकता हो भने वास्तविक पिडितको पहिचान एवं न्यायोचित समान सहयोगको निर्णत र निस्वार्थ तत्काल व्यवस्था गर्नु गराउनुपर्ने हामी सबैलगायत सम्बन्धित सरकारी निकायहरुको प्रथम दायीत्व हुन आएको छ।

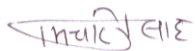
खासगरी यही २०७२ असार ५ गते देखी लागुहुने गरी नेपाल सरकार, वातावरण मन्त्रालयले नेपाल राजपत्रमा (खण्ड ६४, संख्या ३०, भाग ५, मिति २०७१।९।७, सुचना न. ४) सुचना जारी गर्दै मानव स्वास्थ्य तथा वातावरणलाई हानिकारक रसायन ऐस्वेस्टस (Asbestos) को आयात र विक्रिवितरण तथा प्रयोगमा पुर्णतया प्रतिबन्ध लगाएको निर्णय र सोही राजपत्रको सुचना न. ३ मा नेपालमा आयात तथा उत्पादन हुने सबैखाले घर फर्निचर तथा स्कूल आदि रङ्गाउने पेन्ट्सहरुमा सिसा (Lead) को अधिकतम मात्रा ९० पि.पि.एम. सम्म मात्र मापदण्ड तोकिसकेको छ। साथै शिक्षा विभागबाट घर तथा विद्यालय पूर्वाधारहरु रङ्गाउदा नेपाल सरकारद्वारा तोकिएको पेन्टमा लेडको मापदण्ड ९० पि. पि. एम.लाई अनुपालन गर्ने रङ्गहरु मात्र प्रयोग गर्ने गराउने सुचना जारी गरिसकेकोमा सोही अनुसार राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरणले बनाउने संरचनाहरु भूकम्पिय प्रतिरोधात्मक मात्र नभै रासायनीक रुपले पनि सुरक्षित एवं स्वस्थ बनाउने सुनिश्चितता गर्न गराउन सम्बन्धित सबैको ध्यानाकर्षण गर्न चाहन्छु।

भूकम्पबाट क्षतीभएका ठाउँहरुको पुर्ननिर्माणमा यस्ता प्रतिबन्धित ऐस्वेस्टस एवं लेडयुक्त निर्माण सामग्री तथा सजावटका सामग्रीहरुको प्रयोग पुर्णरुपेण प्रतिबन्ध गरी सुरक्षित एवं स्वस्थ पुर्ननिर्माण आजको आवश्यकता हो।

अन्तमा सबैखाले ऐस्वेस्टस मानवस्वास्थ्यको लागी क्यान्सरजन्य पदार्थ (Human Carcinogen)को रुपमा पहिचान भैसकेको तथा लेडयुक्त पेन्ट्सहरु मानव स्वास्थ्य अझ विशेषगरी बालबालीकाको स्वास्थ्य एवं वातावरणमा नकारात्मक असर पुऱ्याउने भएकोले नया गठित राष्ट्रिय प्राधिकरणको संयोजकत्व र मातहतमा निर्माण गरीने भवन, स्कूल, पार्क लगायत अन्य सबैखाले संरचनाहरुको निर्माण सम्बन्धी आचार सहिताहरुमा यसता प्रतिबन्धित सामग्रीहरुबारेमा उचित समायोजन र प्रभावकारी कार्यान्वयन गरीएको खण्डमा यस अठारौं भूकम्पिय सुरक्षा दिवश र पुनर्निर्माणको महा अभियानको मूल मर्मः भूकम्प प्रतिरोधी घर – संरचना, सुरक्षित नेपाल – हाम्रो चाहना (Earthquake-resistant buildings and structures for resilient Nepal) र मूल नारा बैशाख १२ मा गैहाल्यो भुईँचालो !, सुरक्षित पुनर्निर्माणमा जुट्ने हाम्रो पालो !! (Let's unite for "Build Back Safer") ले वास्तवमै मूर्तरुप लिने विस्वास गर्न सकिन्छ।

भूकम्प र तत्पश्चात विग्रीएका संरचनाहरुको सरसफाईबाट उत्पादित यस्ता ऐस्वेस्टस एवं लेडयुक्त घातक फोहरहरुको वातावरणमैत्री व्यवस्थापनबारे पनि आवश्यक सम्पूर्ण व्यवस्था मिलाउनुपर्ने टडकारो आवश्यकता हो।

धन्यवाद।

राम चरित्र साह
कार्यकारी निर्देशक एवं वातावरण वैज्ञानिक
फोन न. ००९७७ – १ – ५२०९७८६,
मोबाईल न. ००९७७ – ९८०३०४७६२९,
www.cephed.org.np

जनस्वास्थ्य तथा वातावरण प्रवर्द्धन केन्द्र

Center for Public Health and Environmental Development

Bridging people with science and technology for healthy living and environmental development

खण्ड ६४ संख्या ३० नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०७१।१।७

सूचना ३

नेपाल सरकारले वातावरण संरक्षण नियमावली, २०५४ को नियम १५ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो सूचना प्रकाशन भएको मितिले १८१ औं दिनदेखि लागू हुने गरी नेपालमा आयात एवं उत्पादन हुने रङ्गहरूमा Lead को अधिकतम मात्रा Ninety (90) Part Per Million (ppm) वा Ninety (90) Milligram Per Liter (mg/L) हुनुपर्ने, बट्टामा Lead को मात्रा र व्यवसायजन्य सुरक्षासम्बन्धी सावधानी मूलक सन्देश समेत उल्लेख गर्नुपर्ने गरी मापदण्ड तोकेकोले यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ।

सूचना ४

नेपाल सरकारले वातावरण संरक्षण ऐन, २०५३ को दफा ७ को उपदफा (३) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो सूचना प्रकाशन भएको मितिले १८१ औं दिनदेखि लागू हुने गरी सवारी साधनमा प्रयोग हुने Brake Shoe र Clutch Plate को Asbestos Lining बाहेक Asbestos Corrugated/ Non-Corrugated Sheet, Tiles, Insulators आदि सबै Asbestos र Asbestos युक्त वस्तुको आयात, विक्री वितरण र प्रयोग गर्न प्रतिबन्ध लगाएको छ।

आज्ञाले,

महेन्द्र मान गुरुङ्ग
नेपाल सरकारको नि.सचिव

(२३)